

**ZAKON Br. 04/L-23
O NESTALIM LICIMA**

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O NESTALIM LICIMA

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Cilj i delokrug**

1. Ovaj zakon ima za cilj da zaštiti prava i interese nestalih lica i njihovih porodica, posebno pravo porodica da budu upoznati sa sudbinom nestalih lica koji su nestali u periodu od 1 januara 1998 – 31 decembra 2000, kao posledica rata na Kosovu u 1998 -1999 godini.
2. Sa ovim zakonom, takođe se utvrđuju nadležnosti i odgovornosti vladine komisije za nestala lica.

**Član 2
Definicije**

1. Korišćeni izrazi u ovom Zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Nestalo lice** - je lice čije mesto nalaženja nepoznato članovima njegove /njene porodice, koji je na osnovu poverljive informacije nestao u periodu između 1 januara 1998 i 31 decembra 2000, kao posledica rata na Kosovu u periodu od 1998 – 1999 godine.

1.2. **Član porodice nestalog lica** - je pripadnik porodice nestalog lica što je utvrđeno odredbama Zakona br. 2004/32 o Porodic na Kosovo, ako nije drugačije specificirano u svrhu ovog zakona.

1.3. **Centralni Registar o nestalim licima** - glavna bazu prikupljenih podataka u vezi sa procesom traženja, nalaženja, identifikovanja nestalih lica i njihova prava ili prava njihovih porodica.

1.4. **Poverljivom informacijom se smatra** – smatra se informacija koju je moguće dobiti na poverljiv način do zaključka da je mesto nalaženja jednog određenog lica nepoznato za njegovu porodicu a u slučajevima onih koji nemaju porodicu lice se ne nalazi na svom stalnom ili privremenom mestu boravaka.

1.5. **Minimalne podatke o nestalom licu** - čine ime, ime roditelja i prezime lica, pol, mesto i datum ili samo godina rođenja, mesto i datum ili samo pretpostavljena godina nestanka i okolnosti nestanka.

Član 3

Zabrana diskriminacije

Nestala lica i njihove porodice uživaju ravnopravna prava nezavisno od toga da li su bili deo oružanih ili civilnih snaga i izuzimaju se od svake forme diskriminacije, na osnovu rase, boje, pola, jezika, vere, političkog mišljenja ili ostalog, nacionalnog ili društvenog porekla, veza sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog stanja, socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

POGLAVLJE II

PRAVA NESTALIH LICA I NJIHOVIH PORODICA

Član 4

Prava nestalih lica

Prava i interesi nestalih lica ne prejudiciraju se zbog njegovog statusa kao nestalo lice.

Član 5

Prava članova porodica na informisanje o sudbini nestalih lica

1. Svako ima pravo da zna o sudbini njegovog nestalog (ih) člana (ova) porodice, uključujući mesto nalaženja, ili ukoliko su oni umrli, okolnosti njihove smrti, mesto njihovog sahranjivanja, ako je mesto poznato, i takođe imaju pravo preuzimanja njihovih posmrtnih ostataka.
2. Vladina komisija za nestala lica, (u daljem tekstu: Komisija) obaveštava porodice o rezultatima zahteva za potragom.
3. Komisija razmatra sve zahteve koji se odnose na nestanak lica, uključujući i zahteve pomenute u gornjem stavu.
4. Niko ne snosi krivičnu odgovornost i ne podleže pretnjama, nasilju ili nekoj drugoj formi zastrašivanja, kada traži da sazna o sudbini ili mestu nalaženja nestalih članova porodice.

Član 6

Prava članova porodice u vezi sa zakonskim statusom nestalih lica

1. Civilni status supružnika nekog nestalog lica se ne menja dok se ne izvrši identifikacija posmrtnih ostataka nestalog lica i dok se ne izda izvod iz matične knjige umrlih, ili se ne izvrši proglašenje nestalog lica umrlim od strane suda prema Zakonu o Vanparničnom Postupku.
2. U slučaju kada se izvesti u Komisiju da su oba roditelja nestala, određuje se organ starateljstva u skladu s Zakonom o Porodici Kosova. Starateljstvo štiti najbolje interese deteta.
3. Član porodice nestalog lica može tražiti u kompetetnim sudu poslednjeg mesta boravka nestalog lica da preuzme ovlašćenje za privremeno upravljanje svojinom i vlasništvom nestalog lica. Sud može da izda to ovlašćenje ako je zahtev u najboljem interesu nestalog lica. U slučaju kada se nestalo lice proglasi umrlim prema Zakonu o Vanparničnom Postupku, član porodice nestalog lista se može imenovati za staratelja prema pomenutim zakonom.
4. Član porodice nestalog lica, koji može dokazati svoju materijalnu zavisnost od prihoda nestalog lica, može da aplicira u kompetetnim sudu mesta boravka nestalog lica, da mu se izvrši jedna isplata uzeta od imovine nestalog lica kako bi članovi porodice ispunili svoje potrebe.

5. Troškove sahrane nakon identifikacije posmrtnih ostataka nestalog lica snosi Vladina Komisija za nestala lica.

Član 7 **Početak i prekid traganja**

1. Zahtev za početak procedure o nestalom licu upućuje se Vladinoj komisiji za nestala lica. Zahtev za nestalo lice može da podnese član porodice nestalog lica, druga lica, nadležni organi.
2. Zahtev treba da sadrži minimalne podatke za potvrđivanje identiteta nestalog lica, kako je predviđeno sa članom 2, paragraf 1 tačka 1.5. ovog Zakona. U nedostatku minimalnih podataka o potvrđivanju identiteta nestalog lica, Komisija u cilju obezbeđivanja dodatnih informacija, u najkraćem roku, treba da kontaktira podnosioca zahteva za početak postupaka.
3. Potraga za nestalim licem se smatra završenim kada se pronađe nestalo lice ili kada budu identifikovani njegovi posmrtni ostaci.
4. Potraga za nestalim licem se ne prekida i ukoliko se nestalo lice proglašeno mrtvim prema Zakonu o vaparničnom postupku.
5. Potraga nestalog lica se nastavlja dok se sudbina, ili ukoliko je moguće odrediti lokaciju lica koje je prijavljeno kao nestalo bude utvrdilo, i dok porodica i relevantni organi budu adekvatno obavješteni.
6. Postupak za prekidanje potrage se uređuje podzakonskim aktima, predloženim od Ministarstva pravde i usvojenim u Vladi.

POGLAVLJE III **VLADINA KOMISIJA ZA NESTALA LICA**

Član 8 **Vladina komisija za nestala lica**

1. Komisija, je organ vlade koji rukovodi, nadgleda, kordiniše aktivnosti sa domaćim i međunarodnim institucijama i ostalim akterima, u vezi sa rasvetljavanjem sudbine nestalih lica kao rezultat rata iz 1998 -1999 godine, nezavisno od etničke pripadnosti, vjeroispovesti, vojnog ili civilnog statusa.
2. Komisija funkcioniše u okviru Ureda Premijera, ili u nekom drugom naslednom subjektu koji odredi vlada.
3. Komisija može da prima donacije pod uslovom da ne utiču na njen rad ili nezavisnost.
4. Vlada može da odluči koji će biti nasledni subjekat Komisija kome se daje isti mandat kao što se definiše u odredbama ovog zakona.

Član 9 **Članovi u Komisiju**

1. Članovi Komisije obuhvataju ali se ne ograničava na predstavnike:
 - 1.1. Ureda premijera –predsedavajući i zamenik predsedavajućeg;
 - 1.2. Ministarstvo pravde-član;

- 1.3. Departman za sudsku medicinu -član;
 - 1.4. Ministarstvo za unutrašnje poslove - član;
 - 1.5. Ministarstvo za upravljanje lokalnom upravom- član;
 - 1.6. Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu- član;
 - 1.7. Ministarstvo za spoljne poslove- član;
 - 1.8. Ministarstvo za bezbednosne snage Kosova – član, i
 - 1.9. Drugi članovi, uključujući i tri predstavnike udruženja porodica nestalih na Kosovu, jedan odni mora biti od nevičinske zajednice.
2. Vladini članovi u Komisiju saraduju pružajući informacije na raspolaganju i pomoć Komisije.
 3. Predsedavajući i zamenik predsedavajućeg imenovaće se od premijera, zamenik predsedavajućeg treba biti iz redova nevećinskih zajednica.
 4. Članovi Komisije će biti zastupljeni iz redova visokih civilnih službenika , odnosno generalni sekretari ili direktori odgovarajućih departmana relevantnih ministarstava i drugih institucija.
 5. Ured Premijer ili nasledni subjektu obezbedjuje Komisiji administrativnu i tehničku podršku.
 6. U okviru Komisije funkcioniše relevantna administrivna jedinica koja pomaže Komisiju u ispunjavanju njenih zadataka i odgovornosti.
 7. Rukovodilac i službenici jedinice su civilni službenici

Član 10 Nadležnost Komisije

1. Komisija štiti prava i interese nestalih lica i njihovih članova porodice.
2. Komisija kordiniše aktivnosti prikupljana podataka u vezi sa nestalim licem.
3. Komisija osniva Centralni Registar nestalih lica.
4. Komisija informiše članove porodica nestalih lica i saraduje sa njihovim udruženjima, tako da daje informacije e nestalim licama, unapređenjem svesti, i podržava inicijative koje se odnose na nestala lica javno izveštavajući o rezultatima njegovih nalaza.
5. Komisija vrši i ostale značajne aktivnosti u vezi sa nestalim licima.

Član 11 Saradnja sa Komisije sa domaćim i međunarodnim institucijama

1. Komisija vrši svoje aktivnosti u punoj saradnji sa domaćim institucijama, međunarodnim institucijama i organizacijama, javnim tužilaštvom, sudovima, i ostalim odgovornim telima koja su ovlašćena prema zakonu za prikupljanje podataka o nestalim licima.
2. Komisija saraduje sa domaćim i međunarodnim organizacijama i udruženjima koja se bave zaštitom prava nestalih lica i njihovih porodica.
3. Komisija saraduje sa relevantnim autoritetima zemalja u regionu u vezi sa nestalim licama, u skladu sa važećim zakonima i međunarodnim sporazumima koji su na snazi na Kosovu.

4. Komisija ili nasledni subjekat kome se daje isti mandat, kordiniše aktivnosti sa domaćim, međunarodnim institucijama i sa drugim akterima u vezi sa igradnjom spomenika ili sa drugim inicijativama koje se odnose na poštovanje nestalih lica.

5. Odgovarajući zvanični javni organi spoljnih poslova, pravde, unutrašnjih poslova i lokalnih vlasti, u okviru njihovih odgovornosti saradjuju sa Komisijom pružajući raspoložive informacije i pomoć za ostvarivanje njihovih zadataka.

Član 12 **Pravilnik Komisije**

Ostale nadležnosti i postupci Komisije uključujući i postupak za podnošenje žalbi, unutrašnja organizacija i sistematizacija radnog mesta relevantnog administrivnog jedinicu Komisije se regulišu Pravilnikom o radu Komisije. Pravilnik o radu, predlaze se od strane Komisije i usvojava od Vlade, u roku od šest meseci posle stupanja na snagu ovog zakona. Vladina komisija vrši izradu periodičnog i godišnjeg izveštaja o radu i izveštava Vladi Kosova.

POGLAVLJE IV **CENTRALNI REGISTAR NESTALIH LICA**

Član 13 **Centralni registar nestalih lica**

1. Da bi se obezbedilo sprovođenje njenog mandata i rasvetljavanje sudbine nestalih lica, Komisija vodi i održava Centralni registar o nestalim licima.

2. U svom Centralnom Registru, Komisija prikuplja i centralizuje podatke o nestalim licima, koji su uzeti iz svih izvora koji su na raspolaganju, da bi pomogao prilikom otkrivanja njihovog identiteta, kao i mesto i okolnosti njihovog nestanka.

3. Prikupljeni podaci sa na taj način razmenjuju sa relevantnim državnim organizacijama, kada je potrebno u cilju pretraživanja, identifikovanja nestalih lica ili nalaženje posmrtnih ostataka.

Član 14 **Uvidi u centralni registar**

1. U cilju sprovođenja prava utvrđenih u Članu 6 ovog Zakona, treba se omogućiti uvid u informacije koje se nalaze u centralnom registru, članovima porodica ili zakonskim predstavnicima nestalih lica i ostalih organizacija koje imaju mandat da izvrše pretraživanje, nalaženje i identifikovanje nestalih lica. Ti podaci će biti na raspolaganju u skladu sa relevantnim zakonodavstvom za zaštitu podataka.

2. Zahtev za podnošenje podataka iz registra o nestalim licima se može dostaviti Komisiju od strane članova porodica nestalog lica ili od državnih organa koji nisu zastupljeni u Komisiju. Komisija razmatra zahtev i donosi odluku u roku od 15 dana od dana njegove dostave.

Član 15 **Obrada i tretiranje ličnih podataka u Centralnom Registru**

1. Podaci vođeni u Centralnom Registru obrađuju se i tretiraju u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka kao i sa Zakonom o klasifikaciji informacije i verifikacije bezbednosti kao i sa drugim zakonskim obavezama koje se odnose na zaštitu ličnih podataka.

2. Komisija usvaja pravilnik, koji utvrđuje postupak za korišćenje, registrovanje, izuzimanje i razmenu podataka, njihovo verifikovanje i upravljanje njima, u skladu sa zakonom o zaštiti informacija i bezbednosnim pravilima kao i sa ostalim zakonskim pravilima koja se odnose na zaštitu ličnih podataka.

POGLAVLJE V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16 Zahtevi pre stupanja na snagu zakona

Svi zahtevi koji se odnose na nestanak lica a koji su predati pre stupanja na snagu ovog zakona, smatraju se važećim, i podnetim u skladu sa odredbama ovog zakona ako oni sadrže minimalno tražene podatke.

Član 17 Nadzor

Nadzor sprovođenja ovog Zakona vrši Ured premijera Republike Kosova.

Član 18
Nakon stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe sve odredbe zakona koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 19 Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana posle objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosova.

**Zakon Br. 04/L-023
31.avgust 2011.godine**

Proglašeno Ukazom Br.DL-023-2011, dana 31.08.2011, od strane Predsednice Atifete Jahjaga.